

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuj e dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Ožja volitev! Čast. gospodje volilci tretjega razreda!

Jutri je ožja volitev in sicer ravno tako kakor danes, v istem času in na istih krajih. Če hočete, da ne postane Ljubljana navadna kmetška vas, kjer ima duhovnik jedino in odločilno besedo, volite soglasno! Kandidatje narodne napredne stranke so gospodje:

Jakob Dimnik

mestni učitelj,

Franc Mally

tovarnar in posestnik,

Josip Turk

izvošček in posestnik,

Ivan Tosti

gostilničar in posestnik,

Josip Prosenc

generalni zastopnik „Föniksa“.

V Ljubljani, dne 24. aprila 1899.

Izvrševalni odbor narodne stranke.

O sodnih razmerah na Koroškem.

S Koroškega, 22. aprila.

Nam Slovincem najboljše postave ne pomagajo ničesar, kajti postavne pravice se nam kratijo in krajejo dan na dan. Cela tropa tujerodnih ali renegatskih uradnikov dosledno dela na to, da se vse izjalovi, kar bi nam utegnilo biti v prid. Jasno je torej, da morajo naši politiki v prvi vrsti skrbeti, da se pomnoži mej nami število onih držav-
nih služabnikov, ki imajo kaj srca za

blagor našega naroda. Kdor pa niti njegovega jezika ne razume, tudi nima razuma za njegove nazore in težnje.

Kakor čitamo v novinah, razpisani sta mesti sodnih tajnikov pri okrajni sodnji v Celovcu in mesto sodnika v Podkloštru. Prošnje je vložiti do 29. t. m.

Pravica zahteva, da se ta mesta podelijo le prosilcem, ki so slovenščine popolnoma zmožni.

Pri okrajni sodnji v Celovcu so še itak trije sodniki, ki so trdi Nemci. Čas je torej, da se pri sedaj se ponujajoči priliki jemlje ozir tudi na 17.000 Slovencev, ki žive v okrožji te sodnije. V podklošterskem sodnem okraji biva poleg 6534 Slovencev samo 1677 Nemcev (?) po zadnjem ljudskem štetju. Sodnik je sam brez pristava. Ob sebi umevno je, da brez slovenščine ne more izhajati.

Vkljub temu se mi, ki poznamo brezbriznost vladnih krogov za nas Slovence, opravičeno bojimo, da bodo imenovanja za navedena mesta nas prav neljubo iznenadila. Kaj nam pomaga potem vse jadikovanje in sklicevanje na osnovne zakone?

Odkar imamo v Celovcu slovenskega odvetnika, rešujejo se sicer vse slovenske vloge pri sodnih v slovenskih krajih izključno slovensko. Ali včasih v kakšni slovenščini? Posebno sodbe so kaj čudovite v jezikovnem obziru.

In ni čuda! Od kod naj dobe uradniki potrebno spretnost v slovenskem uradovanju, katero so dosedaj zanemarjali sporazumno s svojimi predstojniki? Da se slovenščina v domačem kraju vdomači, k temu je nam treba domačinov ali vsaj uradnikov, veščih domačega jezika, drugače ne pojde, in še dobrohotnost vlade bi nam pozneje ne pomagala.

Slovenske tiskovine, s katerimi so se sodnije na slovenskem Koroškem zadnje leto preskrbele, ležale bi zaprašene in zapuščene v kotu. In kazaje na nje bi naši nasprotniki rekli: Glejte jih, da so bile za Koroško nepotrebne.

Zginili bi sčasoma zopet tisti maloštevilni slovenski pečati, kar jih imajo ne-

katere sodnije. Mej temi seve pečata deželne sodnije ni, in vendar zahteva doslednost, da bodi še pečat slovenski, če je že rešitev slovenska.

Mi prezirani Slovenci boriti se moramo za vsako malenkost in potem se nam zlobno očita, da smo mi malenkostni! Postave so za nas popisan papir.

A v tem slučaju se ne gre za nobeno malenkost. V pravni državi se mora vendar gledati na to, da razume sodnik ljudstvo, ki zaupno išče pri njem pravice. Dobro sporazumljenje je poročstvo dobre sodbe.

Vestnemu sodniku mora obravnavanje s strankami, katerih ne razume, biti prava duševna muka. Temu se naj napravi vendar jedenkrat konec in konec bodi takim obravnavam v slovenskem kraju, pri katerih priprosto tolmač posreduje mej sodnikom in ljudstvom.

Če sodnik slovensko zna, ne bo se mu zmratilo čelo, ako le spregovoré stranke slovensko besedo, in ne bo jezno in nedostojno silil, da naj opustijo svoj „bindiš“ in lomijo rajše blaženo nemščino. Sodna dvorana bodi svetišče pravičnosti, kojega nihče ne sme oskruniti, najmanj pa sodnik sam — z narodno nestrpnostjo.

Pristavljamo še, da sta izpraznjeni tndi mesti državnega pravdnika in sodnega svetnika pri deželni sodnji v Celovcu. Kar smo že zgoraj povedali, velja tudi tukaj.

Shod volilcev v „Narodnem domu“.

V čegavem taboru stoje ljubljanski volilci, ali v taboru napredne narodne stranke ali pa v taboru nazadnjaških klerikalcev, se pokaže ta teden. Vsled novih davkov so se razmere v posamičnih volilnih razredih znatno spremenile, toda, sodeč po včerajšnjih shodih smemo reči, da je velikanska večina volilcev v naprednem taboru. Dočim je na shodu v „Kantoliškem domu“ bilo zbranih le kacic 70 do 80 mož, zbralo se jih je v „Narodnem domu“ nad 600, torej toliko, kakor jih že

dolgo ni bilo na nobenem ljubljanskem shodu.

Zborovanje je otvoril v imenu izvrševalnega odbora napredne narodne stranke podžupan g. dr. vit. Bleiweis-Trsteniški, kateri je v daljšem govoru pojasnil delovanje občinskega sveta od potresa sem. O potresu se je raznesla vest, da Ljubljana ne pride do miru in da si nikdar več ne opomore. Občinski svet ni obupal. Imel je v svoji sredi moča, kateri ga je vzpodbujal k vztrajnemu delu na korist mesta in ljubljanskega prebivalstva. Od tedaj je občinski svet izvršil več znamenitih del. Zgradil je topničarsko vojašnico, vsled katere se je pomnožila garnizija. Zgradil je takozvano meščansko bolnico s pomočjo vlade. To poslopje ni samo mestu v okras nego tudi siromakom na korist, kajti po potresu se je bilo bati, da siromaki sploh ne dobe več podpor, ako se ne posreči, na mesto podrtga poslopja zgraditi novo. Občinski svet je dalje ustanovil višjo dekliško šolo, za katero prispevata država in dežela, tako, da troški zanjo niso preveliki, in končno je ustvaril elektrarno, ki daje lepo in zdravo luč in ki bo že letos dala občini lep dobiček. Zgradba mestnega doma je povod silnemu natočevanju zastopnikov. A zgradba bo vzlic temu jako koristna. S tem bo gasilstvo centralizovano, tako da gasilci ne bodo več prepozno dohajali k požarom, kakor se je že časih primerilo. Vrh tega bo v poslopji tudi pomočna postaja, katere že dolgo pogrešamo. To so tiste zgradbe, ki so se izvršile tekom štirih let in ki že zdaj nosijo deloma dobiček. Projektovano je še marsikaj družega. Zgradi se nujno potrebna ljudska kopel, velika ubožnica za 100 ubožcev v Vodmatu, ubožnica za ubožne rodbine v Gradiščah, dekliška šola in župnišče pri sv. Jakobu. Občinski svet lahko z mirno vestjo reče, da je delal koristno in vstrajno. Naj pride za njim kdorkoli, tako vestno in marljivo pač ne bo delal. Govornik je končno pozval tiste, ki odobravajo delovanje občinskega sveta, naj pri volitvah glasujejo za napredne kandidate. (Živahno odobravanje).

LISTEK.

Na grobu.

Spisala Matilda Sero.

Znano ni, je-li slikarja kdaj ljubila. Vzela ga je. Vsa velika hvale, s katero so slavili njenega velikega umetnika, je morda vzbudila v njej ljubav. Toda po poroki se je menda kmalu temu privadila, vse priznanje je ni nič več brigalo. Seveda, kakor toliko drugih ženskih, ni imela tudi ona niti pojma o umetnosti. Umetnost? — Brezsmotren luksuz! Kadar je videla svojega moža zamišljenega, vznemirjenega, je zasmehevalno zmajala z ramami. Razumela je, da prinašajo slike denar; toda ljudje, kateri so kupovali te slike, so se jej zdeli malo bedasti. Kadar ji je soprog pripovedoval o načrtu nove slike, je pač poslušala, toda s svojo malo roko je zakrivala lažno zdehanje. Ko je bil umetnik najbolj navdušen, tedaj mu je stavila vznemirljivo vprašanje: „Li meniš, da bode slika ugajala? Ali jo bo kdo kupil?“

On pa se je prestrašil ter postal mahoma malodušen. Žena ga ni razumela — on pa jo je oboževal. Ko je zapazil, da jo razmotrivanje njegovih idej dolgočasni, govoril ni z njo nič več o tem. Svoje sanjarjenje je obdržal zase. Ona pa se je začela

doma dolgočasiti. Hotela je hoditi na izprehod, toda on je ni mogel spremljati. Puščal jo je hoditi samo, toda bil je na tihem strašno ljubosumen. Pri svojem delu pred stojalom je trepetal, kadar je mislil na to, da zro oči pustolovcev na njegovo ženo, da ji morda kdo kaj ljubeznivega šepeta ali hodi za njo. Barve na njegovem platnu so postale izrazitejše, strastnejše. Kadar pa je bila Bianka zopet pri njem, tedaj ni nič vpraševal, ničesar zahteval ali oporekal. Dovolil je svoji ženi, da je imela vzprejemni dan, kakor imenitne dame, to se pravi, dovolila si je to sama, ne da bi bila veliko vpraševala. On je bil potem nekam v zadregi, razdražen in raztresen.

Razjarjeno je stresala s svojo zlato glavico, češ: „Ti umetniki!“ ako mu je zavratnica slabo stala, ali kadar je imel prste od barve umazane.

Peljala ga je tudi seboj na bal. Tam se ni čutil domačega, on s svojimi oglatimi rameni, kateri bi bili skoro frak predrl, s svojim resnim obrazom, preko katerega je le malokdaj šinil nasmech...

Do jutranje zarje je ostala ter plesala, kakor morejo le vitke, stasite, graciozne, majhne dame plesati, on pa je gledal, kako je hitela iz naročja našemljenega norca v naročje tepca ali zlobnača, vedno dobre volje, razkazujoča svoje dražesti celi mno-

žici nepoklicanih. Toda ničesar ji ni očital, marveč bil jako vesel, kadar jo je smel zaviti v beli, s perjem okrašeni plašč ter jo peljati domov. Vozu je zdehala v polusnu. Ako jo je soprog boječe poljubil, je ostala nepremična ter se delala, kakor da bi poljuba ne čutila, da ga bi ne bilo treba vrniti...

V začetku je hitela vsakih deset minut v atelier, da bi ga s tem veselo iznenadila, in njega so ti poseti navdajali z blaženostjo, ker so nekoliko mračen kraj posončili z ljubeznijo. Toda k njemu je vodilo toliko stopnic, to jo je utrudilo, in zato ni šla več...

Orjaški mož, veliki umetnik je sklonil glavo ter razmišljal...

Nekega dne, znano ni ravno kdaj, pa si je izvolila umetnikova žena ljubimca. Bila je skoro vedno sama, brez dela, zane-marjena, radi tistih, — štirih črevljev poslikanega platna — kakor je dejala.

„Kajti ti veliki geniji niso rojeni zato, da bi postali dobri zakonski možje“, je pripomnila.

In varala ga je z mirnim srcem. Ljubimec je prihajal na dan vsprejemov, kakor mnogo drugih, jedel je pri rodbinski mizi, vedel je za vse razmere v hiši, soprog pa ni slutil ničesar. Prijateljko je stiskal roko onemu, kateri ga je oropal soproge.

Vsi so vedeli — samo on ne. Saj to je navadno tako! V resnici osamljen in zapuščan, je slikal izvanredne podobe. Jedno teh je kupil soprogin prijatelj za 12.000 frankov. ... Sramota je prišla na dan, ljudje so govorili o tem, mož pa ni slutil ničesar. Kadar je govoril mojster o vrednosti prodane slike, tedaj se je žena njegova tako čudno smehljala, kakor da bi hotela reči: „Ako bi me Karlo ne ljubil, gotovo ne bi nikdar kupil tvojega poslikanega platna“.

Končno je vendar nekaj opazil. Bianka je hodila ob nenavadnih urah vun. Videli so jo, ko je vstopila v hišo, v kateri je stanovala Karlova teta. Začutil je vkljub svojemu slepemu zaupanju hud udarec. Govoril je z njo o tem. Odgovorila mu je samozavestno, osorno. Dejala je, da ne trpi nikakih opazk. In molčal je.

Slednjič, ko je sumnja že prekoračila prag resnice, tedaj mu je le odgovorila: „Ako me bodeš žalil še nadalje, te ostavim za večno! Nikdar več me ne boš videl“.

On je molčal.

Nikdar, nikdar več nista zinila o tem niti besedi. Preveč se je bal, da bi ga v resnici zapustila. Tedaj je ustvaril svoje največje delo: „Paolo in Francesca“. Scena je temna. Z rujavim usnjem iztapecirana soba, katera nima razun izrezljanih miz in gotokih dvooken nikakega nakitja; sredi

Župan Hribar je podal vsestransko sliko o mestnem gospodarstvu. Oklic, katerega je izdala klerikalna stranka, kaže, kaj je njen namen. V oklicu se očita obč. svetu, da Ljubljana prehitro napreduje, in da je treba to napredovanje zajeziti. Klerikalci torej zahtevajo, naj ostane Ljubljana — kakor pravi narodna pesem — dolga vas. Napredna narodna stranka ni tega mnenja. Kdor se zapira napredku, kdor ne uvidi, da je potreben stalen napredek, tisti je prespal polstoletja. Kdor ne koraka z napredkom, tistega bo kolo časa zdrobilo! (Klici: Istina!) Ko je l. 1895. prišla potresna katastrofa, je vse obupavalo nad bodočnostjo Ljubljane. Obč. svet je uvidel, da treba napeti vse sile in napraviti iz Ljubljane mosto, ki bo vredno biti stolno mesto dežele in središče slovenskega naroda. Napadno je mnenje, da tisti najbolj živi kdor ima svoj denar v hranilnici in porablja samo obresti. Veliko bolje se godi tistemu, ki svoje prihranke naloži v kakem podjetju, da ima od kapitala razen obresti še dobiček. Prav tako je z mesti. Mesta ne smejo zaostajati, nego se morajo razvijati, a če nimajo sredstev, si jih morajo izposoditi. Grdo obrekovanje pa je, kar govore nasprotniki in celo jeden kandidatov nasprotna stranke, da imamo členi obč. sveta dobičke pri mestni upravi nimam izraza, da bi mogel ožigosati tako podlost. Dobriča nimam ne jaz ne drugi (Viharno pritrjevanje) jaz celo dokažem, da imam izgubo.) Klici: Vemo! Burno pritrjevanje. Kakor pa je podlo to obrekovanje, tako je tudi podlo, kar nasprotna stranka govori o posojilih, ki so bila najeta za povzdigo Ljubljane. Če bi občina ne bila najela posojila, bi ne bilo ne vodovoda, ne klavnice, ne pehotne in topničarske vojašnice, ne elektrarne. Mesto bi ne imelo dolgov, pa tudi teh naprav bi ne imelo, ki donesajo dobiček. Klavnica, vodovod in pehotna vojašnica že zdaj nesejo dosti več, kakor je treba za obrestovanje in amortizacijo najetega posojila. Elektrarna sicer v prvem letu ni dala dobička, ali že sedaj je gotovo, da ga donese letos. Pri topničarski vojašnici mora občina doplačati 2000 gld. dokler se ne izvrši revizija vojaških tarifov. To se zgodi prihodnje leto in upati je, da se uvrsti Ljubljana v višji razred. Ali tudi če se to ne zgodi — ali je obžalovati, da je občina prevzela to breme. S tem je dobila topničarski polk v Ljubljano, ki je privedlo v mesto mnogo denarnega prometa, a kako izgubo bi imelo mesto, ako bi se ne bilo dobilo tega polka, je pač jasno. Vsled elektrarne ima prebivalstvo še drugo korist. Plinova družba, ki je prej računala plin po 21 kr. je vsled uvedanja električne razsvetljave znižala to ceno na 14 kr. Ako bi ne bilo konkurence z elektriko, bi se to gotovo ne bilo zgodilo. Kje so torej tisti dolgovi, o katerih govore klerikalci, kje je tisto slabo gospodarstvo, katero očitajo občinskemu svetu? Občina je razen posojil za navedene plodonosne naprave najela še brezobrestno in triodstotno posojilo pri državi. O teh posojilih

sobe stoji majhen divan od črnega baršuna, na katerem leži vznav, mrtva z belim, smehljajočim obrazom Francesca, — bela lisa na črnem ozadju — s sklenjenimi prsti. Na tleh ubit, mrtev, bel, z ramo na postelj naslonjen, glavo blizu Francesca, leži Paolo. Na krilu Francesca je kri, kri na Paolovem zavratniku in tudi na tleh strjena kri. Človeku se zdi, kakor da se glavi še poljubujeta. Lanciotta ni tu; toda on je povsod. Ta odsotnost napravljaja velikanski, umetniški efekt. Vse deluje trezno, strogo, tragično, tudi poljub. Tu ni nič narejene minike, nič komedijantskega.

To je bila njegova najboljša slika. Ljudstvo je bilo očarano. Soproga pa se je smehljala, motrila je ostro sliko ter hvalila obleko Francesca, družega nič. Slikar je izrekel željo, da slike ne bi prodal. Toda soproga je želela, da se proda, in bila je prodana. Istega leta je umrl slikar na bolezn, katera se baje loteva premožnih mož. —

Včeraj sem šla mimo njegovega groba. Na njegovem spomeniku objokujeta v bolestnih verzih dva človeka še vedno njegovo prezgodnjo smrt. To sta njegova soproga in njegov prijatelj — še živi izdajstvo — to je napisano na mramorju, pod svetlim solncem, pod azurnim nebesnim obokom, mej cveticami, — to brezstidno izdajstvo nad okostjem umetnika.

se res lahko reče, da ne bodeta nesli obresti. A to je tudi jedino, kar je resnično, vse drugo je laž? Ali naj bi bila občina teh posojil ne sprejela? Ali bi se bil mogel najzabitejši klerikalec zapreti potrebi, da vzame to posojilo, ko je bilo toliko hiš razrušenih in je bilo treba prostora iz zdravstvenih in iz prometnih ozirov? Gotovo ne! Občinski svet je pa priredil tudi efektno loterijo, ki je nesla občini 60.000 gld. čistega dobička. Ne vem, če bi bilo širokoustnim klerikalcem prišlo na misel, prirediti kaj takega. (Živahno pritrjevanje.) Kar se tiče brezobrestnih posojil trgovcem in obrtnikom, je pripomniti, da so jih le nekateri vračali, da pa se je vračevanje ustavilo, ko je bil župan pri cesarju v Ischlu in mu je pojasnil, da treba milejše postopati. Zdaj se čaka z vračevanjem, in župan je že odredil natančne preiskave, da se začne energična akcija za popolni odpis brezobrestnih posojil. Nasprotna stranka ve, da se trudimo, izposlovati odpis teh posojil. Prav zato hoče letos poposkusiti, da spravi nekaj svojih petelinov v občinski svet, ki bi potem skozi okno kikirikali, da bi stranka rekla: Glejte, mi smo dosegli odpis posojil, če bi nas ne bilo, bi se nič ne bilo storilo. (Živahno pritrjevanje.) Hiter napredek mesta je potreben, da pride v mesto več prometa. Obč. svet se zlasti trudi, da privabi bogate tujce, ki bodo dali prebivalstvu kaj zasluzka. Le od tega je odvisno, da se promet povzdigne. Drug način, povzdigniti promet, je ta, da se ustanovi kaj novih obrtnih podjetij in da se dobe železniške delavnice v Ljubljano. Pridobitev teh delavnic je odvisna od kolodvora. Železniški minister je županu naznanil, da je izdelan načrt za kolodvor in da bo v kratkem komisijonalni ogled. Odobrovanje. Tudi o nakladah se veliko govori. Obč. svet je na županov predlog sklenil, pritegniti samo največje davkoplačevalce, kakor železnice, kranjsko hranilnico itd. tako bi ne bil naložil doklad pri do marini, zemljarini in najnižji obdarini, a deželni odbor je ta sklep ovrgel. Kdo pa je kriv, da so se naklade zvišale? Prav klerikalna stranka in nihče drugi. Klerikalci so vzrok, da je dež. zbor vzel mestu skrb za šole in pritegnil mesto, da mora prispevati k troškom za celo deželo tako da plačuje sedaj tretjino vseh dež. naklad. To je vzrok obremenjenju in tega obremenjenja so krivi klerikalci. Župan je končal svoj govor, kateri je obudil opetovano najživahnejše odobravanje z apelom na volilce, naj volijo kandidate narodne stranke.

Govorili so nadalje še volilci gg. Hribar, Železnikar, na čegar vprašanje, kdaj pride na dnevni red volilna reforma, je odgovoril župan Hribar, da je klubu obč. svetnikov predlagal, naj se ustanovi četrti volilni razred, v katerem bi imel volilno pravico vsakdo, ki je 24 let star, nadalje gg. Žan, Turk, Tosti in Tuma, na kar je predsednik shoda podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški s primernim ogovorom zaključil zborovanje.

V Ljubljani, 24. aprila.

K položaju.

„Pester Lloyd“ se piše z Dunaja, da bi se po rabi § 14. pri reditvi jezikovnega vprašanja ne ustavljale tudi nekatere stranke levece. Dpisniku se zdi, da na obstrukcijo proti jezikovnemu zakonu skoraj ni misliti, in ako se začne parlamentarni stroj premikati, bi ga bilo težko zopet ustaviti, kajti občinstvo si parlamentarnega dela želi, in je to jedina pot, da se začne reševati vprašanje glede gospodarske nagodbe. Tega žele premnogi levičarji in se zato § 14. v jezikovnem vprašanju principijalno ne ustavljajo.

Nova večina.

Berolinska „Germania“ si je konstruirala novo večino pod vodstvom kneza Alojzija Liechtensteina. „Germania“ računi s krščanskimi socialisti, katoliško narodno stranko, nemškimi naprednjaki, s Poljaki in s Slovenci. Seveda bi ne manjkalo tudi ustavovernih veleposestnikov.

Pomnožitev avstro-ogerske armade.

„Hamburger Nachrichten“ poročajo, da se pomnoži avstro-ogerska armada po nemškem vzgledu, in da bode veljala ta pomnožitev, ki pa se izvrši polagoma, 100 milijonov. Prvi obrok bode znašal 20 milijonov. Naša armada se poveča za cel kor, poviša pa se tudi efektivno stanje čet, izveča se topničarstvo, ter se vpeljejo hitrostrelni topovi. Naša armada je mej arma-

dami velevlastij prva za najmanjšo, t. j. italijansko. Nadkriljujejo nas Nemci, Francozi, zlasti pa Rusi. Naša armada šteje 15 korov, 31 divizij pešakov, 5 divizij konjeništa, 466 bataljonov, 252 eskadronov, 254 baterij, 18 bataljonov pešakov topničarjev, 15 bataljonov pionirjev in železničarjev, vojaško poveljstvo v Zadru z 8 bataljoni in polk trdnjaviških topničarjev. Nemška armada pa ima 23 korov, 43 divizij pešakov, 46 divizij konjeništa, 625 bataljonov, 465 eskadronov, 17 lovskih detachmentov na konjih, 574 baterij, 44 bataljonov pešakov topničarjev in 23 pionirskih in železničarskih bataljonov. Naša armada je torej manjša od nemške.

Proti Mac Kinleyu.

V Ameriki se množe glasovi proti Mac Kinleyu radi Filipin. Demokrati agitirajo po vsej deželi proti Mac Kinleyu in za Bryana. Zato je opustil predsednik misel, poklicati še 30.000 mož na Filippine, ter so se začela prav resnobna pogajanja s Tagali.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. aprila.

— **Nadvojvoda Evgen** je prišel v soboto v Ljubljano in to v zadevah nemškega viteškega reda in je včeraj popoldne zopet odpotoval.

— **Današnje občinske volitve.** Pri današnji volitvi iz tretjega razreda ni nobena lista kandidatov dosegla absolutne večine. Za kandidate narodne stranke je bilo oddanih 582 glasov, za klerikalne kanlile 442, nemški kandidat pa je dobil 173 glasov. Kandidatom narodne stranke manjka do absolutne večine samo 14 glasov, klerikalcem pa 154 glasov. Do olje volitve pride vsled tega, ker so se volitve udeležili tudi Nemci, ki so glasovali samo za svojega kandidata. Volitev je sijajno dokazala, da ima napredna narodna stranka tudi v tretjem razredu znatno večino nad klerikalci. Ti so danes pa že napeli vse svoje moči. Njihova agitacija je bila tako silovita, da kaj takega že veliko let nismo doživeli. Duhovniki in njihovi pomagači so spravili zadnjega svojega moža na volišče. Če pri takem naporu letos niso zmagali, ne bodo nikdar. Vsakdo, kdor ljubi našo stolno mesto, kdor mu želi, da bi procvitalo in se razvijalo, ima sveto dolžnost, da pri jutrišnji ožji volitvi glasuje za kandidate narodne stranke. Zmaga podivjanih klerikalcev bi bila madež za Ljubljano, prava sramota za vse prebivalstvo. Volilni odbor narodne stranke ima prav, ako v današnjem svojem oklicu naglašja, da bi Ljubljana postala kmetska vas, kjer zapovedujeta duhovnik in še kak cerkovnik, ako bi zmagali klerikalci. Klerikalna agitacija je bila skrajno divja. Zlasti so se odlikovali duhovniki, začeni od šentpeterskega kaplana Plečnika gori do kanonika Rozmana. Jutri je čas pokazati, da so ljubljanski volilci močje, ne klerikalne podre pne muhe, čas je pokazati, da je mesto duhovnikovega delovanja cerkev, v posvetnih rečeh pa da hočemo sami odločevati. Naj torej vsak naroden in napredno misleč volilec zanesljivo pride! Glasovnice se bodo danes razdeljevale, a če bi je kdo ne dobil, jo dobi jutri na volišču. Isto tako veljajo danes oddana pooblastila in sme vsak volilec glasovati za tisto volilko, za katero je glasoval danes. Na noge torej, someščani. Ako stori jutri vsakdo svojo dolžnost, potem poderemo v prah klerikalnega zmaja, uničimo črno vojsko in ohranimo našemu mestu častno ime. Pokažite volici, da je Ljubljana, in da je napredna, svobodomiselnost in resnici bela naša Ljubljana.

— **Klerikalna taktika.** Sobotni „Slovenec“ pravi, da je župan te dni bil na barju, da je tam delil podpore in agitiral za volitve. Za laži niso duhovniki okrog „Slovenca“ nikdar v zadregi in v obrekovanju se odlikujejo po železni doslednosti. Župan je bil res na barju, in sicer v četrtek, ni pa delil nikakih podpor in sploh ni govoril z nobenim Barjanom. Šel je bil na Barje z dvornim svetnikom dr. Meisslom, kateremu je pokazal svet, ki ga hoče mestna občina prepustiti za kmetijske posekuse! To je resnica, vse drugo, kar poroča „Slovenec“, pa je navadna laž.

— **Glas iz občinstva.** Gg. arhitektom in stavbinskemu odseku prihodnjega kleri-

kalnega mestnega občinskega sveta pa še komu drugemu dober svet! — Sobotno številko blagoslovljenega „Slovenca“, ki se kar cedi najžlahtne še gnojnice, ki jo poliv. po občinskem svetu ljubljanskem in kandidatih narodne stranke, je še jako, jako primerno zabelil še č. gospod župnik Rozman s temeljito, pa poljudno razpravo o — straniščih — (ali — v „Slovenčevem“ jeziku — „sekre-tih“) šentjakobskega župnišča! Dober tek!! Poklicani faktorji bodete sedaj vsaj znali delati načrte za razne, bodisi čisto „zasebne“, bodisi „širšemu občinstvu“ dostopne farovške „arhive“! Toda šalo na stran. Če bi bil g. župnik v svoji umevni zadregi celo stvar pojasnil privatno svojemu premnogopisnemu gospodu, ali pa če bi bili imeli gospodje uredniki „Slovenčev“, ki sede sicer na viru vse božje in človeške modrosti, malo več zdravega razuma, pa bi sedaj nič — ne smrdelo! Pa brez zamere!

— **Klerikalna omika.** Včeraj zvečer je sedel v gostilni v „Katoliškem domu“ neki mladenič, rodem iz Trsta, in čital naš list. Dotičnik je stalni gost v tej gostilni in popolnoma nedolžen človek. V gostilni pa je bila zbrana tudi klerikalna garda ter je župana, obč. svetnike in druge ljudi grdila in zasramovala, kakor že znajo ti ljudje. Na čelu te garde so bili Breskvar, Kregar in Štefe. Ko zagledajo v mladeničevih rokah naš list, planejo kakor lačni cučki na mladega moža in mu hočejo iztrgati iz rok naš list. Padale so pri tej priliki prav robate besede, zlasti tudi na adresu tržaških Slovencev, in malo da niso mladeniča vzeli v delo tako, kakor so neki neznanci zadnjič obdelali Štefeta pri mesarskem mostu in Kregarja, ko je na begu iz Vodmata obvisel na nekih plankah in se natančno seznanil z različnimi podplati in palicami. Značilno je, da je pustil gostilničar Zalar svojega aboniranega gosta insultirati, in da je še pritrjeval klerikalnim surovežem, ko sicer vedno zabavlja in vzdihuje, da bi pridobil kaj liberalnih gostov.

— **Deželni zbor kranjski** ima jutri sejo. Na dnevnem redu je tudi realčni zakon, pri katerem se utegne okoli 12. ure razviti jako zanimiva razprava. Nadalje je na dnevnem redu: Utemeljevanje samostalnega predloga gospoda poslanca Franc Povšeta, zadevajočega olajšave pristojbin, pri podedovanju in prevzemanju malih in srednjih posestev. Ustno poročilo finančnega odseka o peticijah, in sicer: a) društva zdravnikov na Kranjskem za prispevek za Löschnerjevo ustanovo; b) prof. Alfonza Pavlina za podporo za izdajo herbarija kranjskih rastlin; c) dramatičnega društva v Ljubljani za brezplačno prepustitev lož v deželnem gledališču. Ustno poročilo finančnega odseka o samostalnem predlogu gospoda poslanca Andreja Kalana glede dovolitve kredita v svrhu prireditve obrtne razstave v Ljubljani. Ustno poročilo upravnega odseka o peticijah, in sicer: a) županstva pri sv. Joštu za ustanovitev okrajne ceste iz Vrzdence proti sv. Joštu; b) županstva Trata, sv. Jošt in Horjul za napravo okrajne ceste iz Vrzdence na Trato; c) županstva Polhovgradec, da se okrajna cesta Ljubljana-Dobrova-Polhovgradec podaljša kot občinska cesta do sv. Jošta; d) občinov iz Vodice za uvrstitev občinske ceste od Kosez do Povodja mej okrajne ceste.

— **Karol Pleško** †. Dne 23. t. m. je ob 1/5. uri popoldne po kratki bolezni za kapjo umrl v Ljubljani g. Karol Pleško, c. kr. sodni nadsvetnik v pokoju, jeden najbolj čislanih in spoštovanih narodnih naših someščanov. Kot meščanski sin rojen v Ljubljani dne 28. januarja 1834. je rajni Pleško prebil maturo z odliko leta 1852., pravoslovne nauke l. 1856. na Dunaju in je potem vstopil za konceptnega praktikanta pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani. Po dovršeni politični in sodni praktični izkušnji je služil najprej kot vladni koncipist, pozneje kot okrajni komisar pri politični upravi v Litiji, v Kranjski gori, v Postojini in Platinini. Leta 1870. je bil imenovan za c. kr. sodnega adjunkta v Kamniku, pozneje za ces. kr. okrajnega sodnika v Črnomlju, na Vrhniki in v Litiji. Leta 1881. je postal svetnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu, odkoder je bil v enakem svojstvu prestavljen leta 1886. v Ljubljano. Po več nego 42letnem službovanju je stopil meseca novembra 1898. v stalni pokoj ter je bil ob tej priliki odlikovan z naslovom in zna-

čajem c. kr. sodnega nadsvetnika. Pokojni nadsvetnik Pleško je imel zaradi svojega blagega srca, zaradi svojega umerjenega, taktnege vedenja in zaradi svojega živahnega temperamenta po vseh krajih, koder je služil, veliko prijateljev in je povsod kot vesten uradnik in ljubezniv družabnik ostal v najboljšem spominu. Dasi ravno večkrat bolehen, je zadnja leta s posebno spretnostjo in točnostjo vodil porotne razprave. Kot dijak je svoje počitnice navadno preživel pri prijatelju svojega očeta, slovenskem pisatelju Matevžu Ravnikarju Poženčanu in se je tako od mladih let navzel tistega domorodnega prepričanja, ki mu je ostal zvest do zadnjega diha in katerega tudi kot uradnik nikdar ni zatajil. V aktivno politiko se ni vtikal, zanimal se je pa za vsako javno vprašanje, podpiral vsa narodna društva, bil mnogo let jako delaven odbornik „Pravnika“, do svojih poznih let je kupoval in prebiral slovenske politične in leposlovne knjige in časopise, tako da je naše starejše in mlajše pesnike in pisatelje poznal tako kakor malokdo njegovih vrstnikov. V srečnem zakonu živeč z Marijo roj. Lenassi, je zdaj zapustil štiri hčerke, ki žalujejo za svojim predragim in predobrim očetom. Bog ti daj večni mir, zlata duša slovenska!

— **Osební davki.** C. kr. davčna administracija naznanja: Vsled premembe dosedanjih določeb izvršilnega predpisa k IV. poglavju postave o osebnih davkih pri stalnih službenih prejemkih, kateri so se v teku zadnjega davčnemu letu predidodega leta zaradi povišbe, nakazanja kvin-kvenije, regulacije plač itd. povikšali, za odmero osebne dohodnine niso več mero-dajni celoletni zvikišani službeni prejemki, kateri so se v zadnjem letu pred davčnim letom zares izplačali. Ker se ima ta do-ločba vporabiti že pri odmerjenju osebne dohodnine in plačarine za letošnje leto, se oni davčni zavezanci, kateri so njihove le-tošnje napovedi sestavili po poprejšnjih strožjih določbah izvršilnega predpisa ter so tedaj v napovedi vstavili celoletne po-vikšane službene prejemke, v njihovi lastni koristi vabijo, do konca tekočega meseca njih napovedi popraviti, ker bi se sicer moralo smatrati, da v napovedih vstavljeni zneski predstavljajo one službene prejemke, kakere so se jim leta 1898. zares izplačevali, iz izvzemši slučaj, da je ali iz napovedi ali pak iz naznanil dotičnih služ-bodajavcev v službenih prejemkih izpla-čanih leta 1898. razvideti ravno nasprotno. Premembe vsled regulacije plač državnih uradnikov se bodo, ker so podpisnemu uradu v posameznih zneskih natančno znani uradnim potom v pošte v zeli ter jih ni potreba od posameznih državnih uradnikov naznaniti. V predstoječim omenjeni po-pravki napovedi se lahko izvrše ustmeno ali pismeno pri podpisani c. kr. davčni administraciji s kratkimi neokolevanimi vlogami, v katere jo poleg imena in dostojanstva dotičnega uslužbenca vpisati po-prejšnje ter nove službene prejemke s ce-loletnimi zneski, nadalje tudi čas spre-membe. — C. kr. davčna administracija v Ljubljani, 21. aprila 1899.

— „**Glasbena Matica**“. Jutri ob 8. uri zvečer je v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“ glavna skušnja.

— **Pevskega društva „Ljubljane“** več-rajšnji prvi letošnji izlet k „Jožefu“ v Št. Vid se je kljub slabemu vremenu prav dobro obnesel. Pelo se je mnogo in lepo. Tudi govorilo se je veliko. Nasvet predsed-nika Gutnika, naj se ustanovi zopet me-šani zbor, je bil z vsestranskim navduše-njem sprejet in je bil isti pooblaščen, naj svojo željo čim prej izvrši. Drugi izlet je prihodnje nedeljo k sv. Luciji, na Skar-učn o, katerega naj se tudi prijatelji na-rave in petja udeležijo. Sestanek ob 11¹/₂. uri dopoldne pri „Figi“. Izletniki se odpe-ljejo z gorenjskim vlakom do Vižmarji, po-tem peš dalje.

— **Oprošeni napadalci.** Vsakdo se še spominja surovih nasilstev, katerim so bili lansko leto meseca avgusta izpostavljeni udeležniki pevske slavnosti v Celju. Celjski Germani so takrat slovenske goste obmetavali s kamni in z gnili jajci ter jih polivali z vsakovrstnimi tekočinami, celo s hudičevim oljem. Orožniki so takrat več napadalev in flagrantni vjeli in areto-vali. Zdaj je prišla stvar pred sodišče. Razen znanega blagajnika celjske bolniške blagajne Oesha je bilo še devet oseb to-ženih radi hudodelstva javnega nasilstva.

Orožniki so za obtožence izpovedali jako neugodno. Sodišče je vse obtožence opro-stilo.

— **Trpinčenje živali.** Franc Cirar, de-lavec v Vodmatu, je danes zjutraj na dvo-rišču nekega posestnika v Vodmatu vjel kokoš in jo tako stisnil, da so šla čreva od nje. Policija je Cirarja prišla in kaznovala.

— **Nepreviden voznik.** V soboto je neki voznik tako naglo pridrivil po Tržaški cesti, da se mu Ranzingerjevi hlapci, ki so jezdili konje domov, niso mogli izogniti in je voznik zadel z vozom v jednega konja in ga tako rnil, da je konj čez tri ure po-tem poginil. Konj je bil vreden okoli 400 goldinarjev.

— **Na cesti umrl.** Miha Habak iz Loke pri Mengišu napotil se je v ljubljansko bol-nico zdraviti se. Na poti blizu nove topničarske vojašnice je obnemogel, se zgrudil na tla in umrl.

— **Poskušeni vlom.** Danes ponoči so neznani storilci v uličici mej „Tonhale“ in Kastnerjevo hišo poskušali ulomiti v Kastner-jevo klet. Izruvali so opeko z zidu pri oknu, a okenjaka s pažem niso mogli odstraniti, in se je poskus uloma ponesrečil.

— **Samomor.** Kulturni inženier v Ljubljani, gosp. Edvard Pour, se je v Ce-lovcu ustrelil. Pokojnik, poštenjak in jako delaven mož, ni imel sreče v življenju in so ga brezdvomno materialne skrbi po-gnale v smrt.

— **Morilec Friškovića.** Lani v sep-tembru je zabodel nekdo v Gorici Slovenca Friškovića, ne da bi mogla preiskava do-gnati zavrtnega morilca. Nedavno so za-prli v Trstu dninarja Zankolichu, ker je umoril svojo soprogo. Mej preiskavo pa se je pojavilo mnogo znakov, da je Zan-kolich umoril Friškovića.

— **Jugoslovanska akademija v Pragi.** V društvu „Sumadija“ združeni Jugoslavo-ni prirede dne 3. maja v veliki dvorani zofinski pod protektoratom barona dra. Ladislava Riegra in ob sodelovanju odbora čeških dam jugoslovansko akademijo na korist slovenskim šolam na Koroškem.

— **Koncert v „Narodni kavarni“** je moral sinoči, v nedeljo izostati, ker se je odpeljala vsa godba v Ormož k neki slav-nosti, katere se je udeležil tudi nadvojvoda Evgen.

— **Urednik srbskih „Malih novin“ oproščen.** Pred meseci se je pripetil v nekem dunajskem hotelu v velikem mestu sicer jako navaden, vendar pa v tem slu-čaju veliko senzacijo obujajoč dogodek. Urednik opozicijskih „Malih novin“ Bo-huslav Savić je hotel ustreliti svojo ljub-ico, igralko gospo Drago Stefanovičevu. Te dni se je vršila sodna obravnava in Savić je bil o p r o š č e n. Preiskava je do-gnala, da je postopal Savić v razumljivi razburjenosti in silni užaljenosti, ko jo na-padel svojo ljubico. Savić je bil še nedavno veleugleden mož, toda nemoralna igralka — ki ni lepa — ga je znala navezati nase, da je pozabil na vse ter se je zanje kom-promitiral. Igralka pa ga je varala, ljubim-kala z drugimi ter se končno celo zaročila z nekom. Savić je igralko prisilil, da je šla z njim na Dunaj, kjer je upal, da jo priveže popolnoma nase, toda igralka ga ni marala več. V besni žalosti jo je hotel ustreliti in sebe, toda igralka je to preprečila.

— **Čuden pojav.** Septembra in oktobra meseca pr. l. se je na morju na ameri-kanski obali pojavila izvanredna prikazen. Voda mej Bostonom in New-Yorkom je postala mahome rudeča in gosta ter je jako smrdela. Nekaj dni za tem pa so našli na bregu velikansko število mrtvih rib in drugih vodnih živali. Strokovnjaki so dognali, da so to vodo napolnile infu-zorije. Te mikroskopične živalice so rudeče barve, ter so se prikazale v tako velikem številu, da belih školjk, katere so bile vsaj decimeter pod vodo, ni bilo mogoče več videti. V jednom samem cm³ vode je bilo na 5800 infuzorij.

— **105 let star.** Kakor poročajo iz Belgrada je te dni v vasi Dobra v okraju Golubac umrl kmetovalec Živan Mirko, ka-teri je dosegel visoko starost 105 let. Bil je skoro do zadnjega povsem zdrav; umrl je valed prehlajenja. Njegova mati je tudi živela 100 let. Pokojnik je veliko kadil, a prav malo pil.

— **Monte Carlo.** Dne 31. marca t. l. so se sklenili računi o dobičkih in stroških, katere donša to zbirališče mejnarodnih

igralcev. Čistih dohodkov je imela družba za 25,100.000 frankov. Knez Albert je dobil za minolo leto na dividendah pol milijona frankov. Poleg tega je dobil knez še 10 mi-lionov frankov za podaljšanje koncesije. Vsega skupaj dobi knez za bodočo dobo 50 let, za katero je dovolil družbi, da ima igralnico, še 25 milijonov frankov. Razen tega mora plačati družba vse stroške vlade in uprave. Monakovčani ne plačajo nič davkov, niti carin; šole, vojska, poli-cija, uradniki, ceste, vodovodi, razsvetljava ne veljajo nič, kajti vse plača družba. Go-tovo so ti stroški velikanski, a še mnogo večji so dohodki iz igralnic, ki donšajo akcijonarjem vsako leto ogromne svote. Monte Carlo in Monaco sta pravcati raj na svetu, ki pa požre vsako leto veliko ne-nesrečnih igralcev in igralk.

— **Zaroka črnogorskega prestolona-slednika.** V soboto, 15. t. m. je naznanil knez Nikolaj, obdan od vseh členov knežje rodbine, s terase svoje palače mnogobroj-nemu narodu, da se je princ Danilo v Pe-terburgu zaročil s princesinjo Juto. Narod je sprejel vest z radostjo, ter so vsi noč grmele puške in topiči. Narod si je želel baje rusko princesinjo za bodočo vladarico. Vendar pa je uplivala vest, da je bil pri zaroki posredovalec sam car, pomirljivo. Brzjavno so čestitali knezu ob zaroki Da-nila cesar Franc Jožef I., car Nikolaj II., cesar Viljem II., sultan, kraljica Vi-ktorija, srbski kralj Aleksander in drugi suvereni.

— **Vulkan kupljen.** Neka angleška družba, ki dela žveplo, je kupila vulkan Popocatepetl za 250.000 dolarjev. V ustju vulkana so namreč največje plasti žvepla.

— **Kuga mej papigami.** V Rimu se je pojavila mej papigami neka čudna nalez-ljiva bolezen, katere si ne more nihče raz-tolmačiti. Oblast je izolirala 500 ptic, od katerih je že 14 poginilo.

— **Okostnice v dimniku.** Ko so po-dirali Karlovo vojašnico v Budimpešti, so našli v dimniku troje okostnic. Preiskave so dokazale, da so okostnice dveh moških in jedne ženske, ter da so bile že vsaj 25 let v dimniku.

— **Zveza beračev.** V Filadelfiji se je z družila velika množica beračev, katere je sklenila nasprotovati mejsebojni konkurenci. Ta zveza je razdelila mesto v več delov, in v vsakem delu mesta sme prosjačiti go-tovo število beračev. Vsak člen mora pla-čati v društveno blagajno na leto neki pri-spevek; in ako katerega izmed njih redar-stvo radi beračenja zapre, plača društvena blagajna zanj določeno kazen. Ako kateri beračev noče pristopiti k društvu, prena-polnijo členu društva njegova okraj, da ima tako velikansko konkurenco. Če pa še to ne pomaga, se nekateri berači lepo oblečejo ter ga kakor meščani pri redarstvu radi beračenja zatožijo.

Telefonična in brzjavna poročila.

Goriška kriza.

Gorica 24. aprila. Novi dež. glavar Pajer je razglasil pismo, katero je pisal dr. Gregorčiču v odgovor na njegovo naznanilo, da slovenskih poslancev ne bo v deželni zbor, dokler se ne ugotovi njih opravičenim zahtevam. V tem pismu se drzne trditi, da Lahi nikoli niso nasprotovali nobeni pra-vični slovenski zahtevi, in da bo skušal doseči porazumljenje s Slovenci.

Avdijenca.

Dunaj 24. aprila. Cesar je danes sprejel finančnega ministra dra. Kaizla v posebni avdijenca.

Dementirane vesti.

Dunaj 24. aprila. Tukajšnji listi so včeraj poročali, da je neki mladi mož se kardinalu Gruschi predstavil kot netjak necega ogerskega ministra in ga vjel, da mu je izročil ček za 35.000 gld. Kardinal Gruscha dementira danes to vest v „Frem-denblattu“.

Budimpešta 24. aprila. „Budap. Corr.“ dementuje vest, da postane bivši predsednik poslanske zbornice, Dezider Szilagy, minister notranjih del.

Proti delitvi Tirolske.

Inomost 24. aprila. V Gossensassu so hoteli nacionalci imeti javen shod, ka-teri pa je okrajno glavarstvo prepovedalo. Vrtil se je na povabljenca omejen shod, kateri je odločno protestoval proti razde-

litvi Tirolske v laško in nemško upravno skupino.

Št. 952. prez.

Z ozirom na brzjavno poročilo iz Gradca, katero je priobčil „Slov. Narod“ pod naslovom: „Nemška nesramnost“ v št. 87. od 17. t. m., zahtevam na podlagi § 19. tisk. zak., da sprejme „Slov. Narod“ v svojo prihodnjo številko naslednji po-pravek:

Ni res, da bi bili uradniki na čast dvornemu svetniku Gaubyju, ki je stopil v pokoj, priredili banket, pač pa je res, da so uradniki finančne uprave iz Gradca, Brucka in Maribora dvornega svetnika Gaubyja v nedeljo t. j. 17. t. m. ob 10. uri dopoldne v uradnih prostorih c. kr. fin. okrajne direktcije v Gradci slovesno poča-stili. Ta slavnost je imela služben značaj.

Dalje ni res, da bi bil dvorni svetnik Gauby ob ti priliki rekel, da „nemški uradniki oškodujejo državo“, pač pa je res, da se ni niti v mojem nagovoru na dvor-nega svetnika niti v njegovem odgovoru omenilo nemških uradnikov z najmanjšo besedo.

V Gradci, 21. dne aprila 1899.

C. kr. dvorni svetnik in finančni deželni direktor:

(Podpis nečitljiv.)

Pozor!

Agitatorji narodne stranke, da-nes ob 7. uri v „Narodni dom“, kjer je zbirališče vseh volilcev III. razreda.

Narodni volilni odbor.

Pojasnilo.

„Slovenčevemu“ sobotnemu poročilu, da sem „pri belem dnevu, opoldne, v „Zvezdi“, s pestjo surovo napadel ljubljanskoga duhovnika“, mi je dostaviti, da je dotični duhovnik, čigar ime je „Slovenec“ zamočlal, urednik „Slovenskega Lista“, kurat Koblar.

M. Malovrh.

Omadeževan.

(Povest iz Nizozemske.)

(Dalje.)

IX.

Zopet je bila nedelja. Razmere v hiši sodnega predsednika so postale še slabše. Asta, ki je navadno prišla očeta pozdravit, bila je doslej nevidna. Štefaniji je bilo tudi tesneje pri srcu, odkar je oče vse vedel; komaj se je upala mu v oči pogle-dati. In Roza je bila žalostnejša, kakor vse te zadnje dni. Bolj ko se je topila v so-žalji s sestrami, tem večje je bilo hrepe-njenje po možu, zlasti če je bila sama, kakor sedaj.

Predsednik deželne sodnije sedel je, kakor vedno, če je bil prost, pri svoji pi-salni mizi, polni aktov. Sicer je delal, a bil je raztresen. Saj je ravnokar neko od-redbo pomotoma prečrtal! Ta akt, unikum v njegovi praksi, bi gospodje referendarji gotovo z velikim začudenjem ogledovali. A danes mu ni bilo mogoče imeti svoje misli jedino le pri tatvinah, goljufijah in telesnih poškodbah, kakor druge dni, da skrbno dožene svoje delo.

Tako dobre namene je imel s svojimi hčerami! Ko mu je umrla žena, obljubil si je, da jim bo oče in mati. In komaj polo-vica te naloge se mu je posrečila! Ta ne-umnost s Štefanijo, Rozina velika nesreča, in končno: jeli z Asto vse v redu? V tem vstopil Astin mož.

Še bolj ko navadno kazal je danes baronov obraz mlačnost in blaziranost; bil je malo zaspan, a v obleki in v vedenji, ko vedno, popoln kavalir. Z namenom začel je govoriti o vsakdanjih rečeh. Končno pa je izustil malomarno: „Oče, jaz bi imel majhno prošnjo do Vas.“

Popolnoma brez vsake zle slutnje se je stari gospod pripravil, da ga posluša, ter še s prijaznim pogledom vzpodbudil zeta k nadaljevanju.

„Jaz sem,“ je dejal baron, „v denarni stiski in bi Vas prosil, da mi pomagate.“

Sodni predsednik je bil neprijetno iz-nenaden. Bil je pri vsi ustrežljivosti proti svojim hčeram vendar ravno v denarnih zadevah jako natančen. Radi tega se tudi do sedaj nikdar ništa upala, ne Asta ne njen mož, kaj takega prositi. Vse jedno je s prisiljenim nasmehom vprašal: „Pa menda le malenkost — kaj?“ (Dalje prih.)

Umrli so v Ljubljani:

18. aprila: Frančiška Fröhlich, uradnikova žena, 28 let, Mestni trg št. 23, vtrpenje srca.
20. aprila: Terezijska Zagorec, delavka, 31 let, Florjanske ulice št. 36, jetika. — Tarsila Menija Resman, usmiljenka, 25 let, Radeckega ceste št. 11, jetika. — Gregor Trdina, poslovodja, 58 let, Dunajska cesta št. 35, mrtvoud. — Jožef Sterbenc, umirovljeni duhovnik, 84 let, Rožne ulice št. 17, mrtvoud.
21. aprila: Mihael Habad, berač, 68 let, je umrl med vožnjo od Trzina v Ljubljansko bolnico na Dunajski cesti vsled starosti.

V deželni bolnici:

18. aprila: Jožef Bečan, dninar, 60 let, pljučni emfizem.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji tlačni tlak 736,0 mm.

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
22.	9. zvečer	732,4	11,5	sl. jzhod	skoro jas.	34 mm
23.	7. zjutraj	736,1	8,7	sr. jzhod	dež	
	2. popol.	737,6	9,5	moč. jvjz.	del. jasno	
24.	9. zvečer	739,2	7,5	sr. jzhod	del. jasno	
	7. zjutraj	741,3	4,1	sl. svzhod	jasno	
	2. popol.	738,8	12,8	sr. svzhod	jasno	0,8 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 12,7° in 8,6°, normale: 10,8° in 11,0°.

Dunajska borza

dné 24. aprila 1899.

Skupni državni dolg v notah.	101	gld.	45	kr.
Skupni državni dolg v srebru.	100		10	
Avstrijska zlata renta.	119		85	
Avstrijska krona renta 4%.	100		50	
Ogerska zlata renta 4%.	119		55	
Ogerska krona renta 4%.	97		15	
Avstro-ogerske bančne delnice.	920			
Kreditne delnice.	356			
London vista.	120		42	
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	58		96	
20 mark.	11		78	
20 frankov.	9		56	
Italijanski bankovci.	44		45	
C. kr. cekini.	5		68	

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERŠEC, Ljubljana, Selenburgove ulice 3. Srečke na mesečne obroke po 2, 3, 5—10 gld.

Z bridkim srcem naznanjamo vsem častitim prijateljem in znancem, da nam je prisrčno ljubljeni soprog, oziroma oče, tast in ded, gospod

Anton Bolha

umrl danes ob pol osmih zjutraj po dolgi in mučni bolezni v 79. letu svojega trudopolnega življenja.

Pogreb bo jutri v torek ob 6^{1/2} zvečer izpred hiše št. 69, na sv. Petra cesti v Ljubljani.

Prejatega pokojnika priporočamo v blag in pobožen spomin.

V Ljubljani, dne 24. aprila 1899.

Žalujejo rodbine: Bolhova, Franketova in Mikuševa.

(Brez posebnega naznanila). (774)

Potrjeni od najgloblje žalosti, javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti našega iskreno ljubljenega, nepozabnega in srčno dobrega soproga, očeta, brata, zeta, svaka in strica, gospoda

Karola Pleška

c. kr. višjega sod. svetnika v pok., posestnika častne svetinje za 40letno zvesto službovanje, hiš. posestnika itd.,

ki je po kratki, mučni bolezni, prejemši sv. zakramente za umirajočega, v 66. letu svojega od neumornega dela in neizčrpne dobrote do svojcev izpolnjenega življenja, danes ob polu 5. uri popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragerega pokojnika se bo v torek dne 25. aprila ob 5. uri popoldne v hiši žalosti Križevniške ulice h. št. 2 svečano blagoslovilo in potem na pokopališču pri sv. Krištofu v rodbinskem grobu položilo k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v četrtek, dne 27. aprila ob 8. uri v stolni cerkvi sv. Nikolaja.

Blagi pokojnik se priporoča v pobožno molitev in časten spomin.

Prosi se tihga sožalja.

V Ljubljani, dne 23. aprila 1899.

Marija Pleško poroj. Lenassi, soproga. — Anči, Ema, Cirila in Miška, hčere. — Peter Lenassi, tast. — Marija Pleško, sestra. — Leonija Pakič poroj. Zhuber, c. in kr. stotnika vdova, sva kinja. — Gusti Pakič, nečakinja. — Leo Pakič, nečak. (773)

Dober konj

temno rujav 4^{1/2} leta star, 15 pesti visok se vredno proda.

Izve se (771—1)

Prešernove ulice 52, II. nadst.

Tukajšna zavarovalna pisarna sprejme takoj (770—1)

pomožnega uradnika

z lepo pisavo in primerno izobražbo.

Lastnoročno pisane ponudbe pošiljajo naj se pod naslovom „Pomožni uradnik“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Sveže

Kulmbachsko pivo

v steklenicah

priznato zdravilo in kreplilo za bolnike

je v zalogi trgovine (21—93)

Kavčič & Lilleg

pri „Zlatorogu“.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dné 1. oktobra 1898. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. kol. Proga čez Trbiš. Ob 12. uri 5 m. po noči obojni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal, Ansee, Solnograd; čez Klein-Beidling v Steyr, v Lince, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. jutraj obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne obojni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne obojni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selsthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob Jeseru, Inmost, Bregenc, Curih, Genevo, Paris, čez Klein-Beidling v Steyr, Lince, Budejovice, Pilsen, Marijine varo, Heb, Francove varo, Karlove varo, Prago, Lipako, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kečevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri 54 m. jutraj, ob 1. uri 05 m. popoldne, ob 8. uri 55 m. sveder. — Prihod v Ljubljano j. k. Proga iz Trbiša. Ob 5. uri 46 m. jutraj obojni vlak s Dunaja via Amstetten, in Lipakega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pilsna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inmosta, Zella ob Jeseru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. sveder obojni vlak s Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kečevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri 24 m. jutraj, ob 2. uri 38 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. sveder. — Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnika. Ob 7. uri 23 m. jutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. — Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. jutraj ob 11. 8 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. (1)

Boljše stanovanje

s tremi sobami in dvema vhodoma išče se za 1. avgust t. l.

Ponudbe pod A. B. C. poste restante Ljubljana. (772—1)

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da prevzemam in izvršujem točno naročila na

kavo, čaj, olje, riž, makarone, delikatese, sadje, ribe, vina i. t. d.

Pošiljatelj v omotih po 5 kil oddajam po pošti, one od 30 kr. naprej pa po železnici s povzetjem.

Take pošiljke se izplačajo vsakomur, posebno p. n. hrumarjem, družinam in onim, ki rabijo za dom različne jestvine ali žele o raznih prilikah nabaviti si specialitete, katerih se na deželi ne dobi, ali pa le zelo drago, n. pr.

morske ribe in raka, sveže sadje, fino olje i. t. d.

Glavni moj namen je razpošiljati dobro blago in po nizki ceni.

Cenike razpošiljem radovoljno in brezplačno.

Za p. n. gg. trgovce imam poseben cenik in samorej dajati blago po tako nizkih kupih, da se ne bojim konkurence. (637—52)

Tudi sprejemam zastopstva in vsakega četa posredovanja.

Z oddanim spoštovanjem udani

Ernest Pegan

v Trstu, v ulici San Francesco št. 6.

Razglas

Valed sklepa c. kr. deželne sodnije v Ljubljani z dné 31. marca 1899 opr. šte. Ne III. 348/99/1 se bodo

„Zavodu meščanske vojašnice v Ljubljani“ lastna zemljišča

vlož. šte. 17 in 219 katastralne občine Trnovo pri prostovoljni in

na dan 27. aprila 1899

ob 10. uri dopoldne na licu mesta določeni javni dražbi za ceno 30.000 gld. in 250 gld. izklicala in onemu, ki bo največ ponudil, v last oddala.

Dražbeni pogoji izloženi so v pisarni podpisanega sodnega komisarja v občni pregled.

Dr. Fran Vok

c. kr. notar kot sodni komisar.

(728—3)

Ubald Trnkoczy pl. Zaszkal

lekarnar in hišni posestnik

Marija Trnkoczy pl. Zaszkal roj. Gärtner

poročena.

Ljubljana, dné 24. aprila 1899.

(769)

Mesto posebnega naznanila.

Brata Eberl

leta 1842.

Ljubljana, Franciskanske ulice 4. Pleskarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. 16 južne železnice.

Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Prodaja oljnatih barv, lakov in firnežev na drobno in na debelo.

Velika izbirtka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

— Zaloga —

vsakovrstnih čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove podo, karbolinoja itd.

Posebno priporočava si občinstvu najnovejša, najboljša in neprecenljivo sredstvo za likanje sebnih tal pod imenom „Rapidol“.

Priporočava se tudi si občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano rečno in fino po najnižjih cenah.

Perilo za gospode

najboljše blago in

kravate

prodaja 16

— Alojzij Pereché —

Pred škofijo, poleg mestne hiše.

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših usorcih in po najnižjih cenah 16 solidno in najhitreje izgotovijo.

Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16.

živilni stroji 16

po najnižjih cenah.

Mitohle in v to stroko

spadajoča popravila izvršuje dobro in cenó.

Vasaja naročila se takoj izvršijo.

Klobuke

najnovejši fačone

priporoča po nizki ceni

J. S. BENEDIKT

na Starem trgu.

16